

A bírálóbizottság értékelése

Papp Szilárd akadémiai doktori értekezése több év kutatásainak legfontosabb eredményeit tartalmazza a budavári gótikus szoborlelettel kapcsolatban. Mint a szerző a kutatástörténeti fejezetben rámutat, az 1974-ben feltárt szobrok művészettörténeti értékelése mindeddig nem volt teljeskörű. Hiányzott a szoboranyag természettudományos vizsgálatokkal párosuló teljes felmérése és katalogizálása is. Jelen értekezés egy készülő, nagyobb monográfia összefüggő és önállóan is megálló része; témája a budai szobrok stíluskapcsolatainak rendszere, mestereik lehetséges eredete. A budai szobrokra vonatkozó forrásanyag hiánya miatt módszertana elsősorban a stíluskritika, amelyet a szerző rengeteg analógia bevonásával, kiemelkedő színvonalon végez. Az értekezés függelékében nemcsak a szobrok műhelyével kapcsolatos írott források kivonatos katalógusát közli, hanem az általa ezúttal megvizsgált harmincegy kiemelt szobortörredék leírását és teljes bibliográfiáját, egy teljes értékű *catalogue raisonné*-t. Papp Szilárd a részletes stíluselemzés eredményeképpen meggyőzően igazolja, hogy a budai szobrok túlnyomó többségét a 15. század elejének párizsi szobrászatát és ötvösművészetét jól ismerő, minden bizonnyal onnan Budára érkezett szobrászokhoz köthetjük. A szerző egyértelműen szakít azzal a korábbi felfogással, amely a lovagalakok és apostolfigurák mentén kettéosztott anyag stílárís eredetét különböző területeken keresi. Megállapításai szerint mindkét csoport túlnyomó része, a vizsgált anyag mintegy háromnegyede közvetlenül a francia szobrászattal hozható kapcsolatba. A szobrokkal kapcsolatos megállapítások nagyon alapos megfigyeléseken, a budai szobrok részletes vizsgálata mellett többnyire az analógiák személyes tanulmányozásán, és a nemzetközi szakirodalom nagyon széles körű feldolgozásán alapulnak.

Az értekezés utolsó fejezetében a szerző felhívja a figyelmet a megrendelő, Luxemburgi Zsigmond király 1416-as párizsi tartózkodására, és azokra a forrásokra, amelyek különféle mesteremberek Párizsból a budai udvarba való küldéséről szólnak. A szerző itt találja meg a szoborlelet elkészítésében főszerepet játszó francia szobrászok budai megjelenésének eredőjét, és ezen megfigyelések alapján a korábban változó datálású szoboranyag készítésének idejét egyértelműen az 1416-ot követő évekre teszi. Kimutatja, hogy Zsigmond megrendelői szándékait a Párizsban és környékén látottak nagymértékben befolyásolhatták: a francia királyi udvarban ismerhette ugyanis meg, hogy a monumentális szobrászat milyen kiemelt szerepet játszik az uralkodói hatalom reprezentációjában.

A fentiek alapján a bizottság úgy ítéli meg, hogy a szerző tartalmában és módszertanában is kivételes, nemzetközi szinten is kiemelkedő munkával gazdagította a korszak művészettörténetével – és történetével – kapcsolatos ismerteket. Az értekezés a későközépkori szobrászat témakörében a nemzetközi kutatás számára is megkerülhetetlen eredményeket tartalmaz.